

20 markkaa. Omasta kokoelmasta.

Ostin vuosia sitten kuvassa näkyvän 20 markan kultarahan vuodelta 1879. Raha on lyöty Helsingin Katajanokalla, Suomen Rahapajan toimesta. Kolikko on valmistettu kultakupariseoksesta. Etupuolelle on merkitty selvästi pitoisuudet: 5,806 grammaa kultaa ja 0,645 grammaa kuparia – eli 90 % kultaa ja 10 % kuparia. Takasivulla lukee Suomi Finland, ja taustalla on Tsaarin ajan kaksipäinen kotka, jonka keskelle on isketty meidän oma kansallinen symbolimme: sapelimiekkaa tallova leijona. Kuriositeettina mainittakoon, että voimalla ja Suomen Rahapajalla on muuten yhteistä historiaa.¹

Kirjoitushetkellä kullan hinta on 93,906 euroa grammalta. Se tekee kolikon metalliarvoksi noin 545 euroa. Keräilyarvo tuo siihen vielä useita satoja euroja lisää.² Kolikko on kulkenut mukanani vuosien varrella – välillä puvun taskussa, välillä työpöydän laatikossa tai jossain kipossa. Siellä, missä tällaiset pienet kolikot tuppaavat pyörimään.

Pysähdytään tähän hetkeksi. Kyseessä on siis 20 markkaa vuodelta 1879. 20 markkaa. Nykyrahassa noin 3 euroa ja 36 senttiä.³ Reilu kolme euroa. Arvonnousua on kertynyt – pelkästään kullan hinnan perusteella – noin 16 120 %. Ei hullummin

valuutalta. Paitsi ettei se ole valuutan arvonnousua lainkaan. Valuutan nimellisarvo on edelleen se sama: 3,36 euroa. Se 545 euron arvo ei ole syntynyt valuutasta, vaan materiaalista, jolle tuo lupaus on lyöty. Kulta on pitänyt arvonsa – markat ja eurot eivät.

Tiesitkö, että 20 markalla sai vuonna 1879 neljä pulloa parasta ruotsalaista punssia Pohjois-Esplanadin varrelta?⁴ Toisin sanoen viisi markkaa tai noin 1,45 grammaa kulta per pullo. Tänä päivänä neljä magnum-pulloa Pol Rogerin Brut Réserveä maksaa Alkossa noin 556 euroa.⁵ Kolmella eurolla ei saisi edes haistaa korkkia – puhumattakaan siitä, että sillä saisi neljä pullollista laatusamppanjaa. Markoissa – siis niissä myöhemmissä, ei kultaisissa – ja euroissa ostovoima on luhistunut. Ostovoima ei katoa sattumalta. Se kuluu hiljalleen pois, kun rahalta katoaa pohja. On väliä, mille rahalle arvo on painettu. Ja on väliä, minkä rahan varaan rakennat arkeasi.

Hieman epäkäytännöllinen lantti se silti on. Churchillin shampanjat⁶ saa helpommin kortilla – kunhan muistaa PIN-koodin. Fyysinen raha on turvallista, ja sillä on oma jämerä tuntumansa. Jos olet joskus pitänyt nipun sileitä satasia kädessäsi, tiedät mitä tarkoitan. Mutta kolikot – ne katoavat taskun, laukun tai kulhon pohjalle. Ja harva enää kehtaa maksaa niillä kassalla. Fyysinen raha jatkaa vähenemistään kierrossa. Ostovoima heikkenee mutta samanaikaisesti kolikoiden ja seteleiden nimellisarvot pysyvät ennallaan – ja toisaalta jopa pienenevät.⁷ Samalla maksuvälittäjät, pankit ja poliittinen valta ajavat käteistä pois. Ja totuus on: kortilla maksaminen on useimmiten yksinkertaisesti helpompaa. Mutta vaikka fyysinen raha vähenee, fyysisyyden ei tarvitse kadota. Nykyisin voidaan tokenisoida, sirpaloida ja uudelleenmuotoilla lähes mitä tahansa – tavalla, joka säilyttää aktuaalisen, fyysisen, lunastettavan omistajuuden, vaikka seteli tai kolikko katoaisi.

Meillä on haussa Technology & Development Lead.⁸ Pistä tätä kirjettä jakoon – jotta saadaan tehtävälle näkyvyyttä. Harvassa työssä pääsee rakentamaan fyysisen ja digitaalisen todellisuuden pyhää liittoa. Ne ovat kuin hammasharja ja hammastahna – erottamattomat toisistaan. Tässä työssä ei valita toista. Tässä ne yhdistetään. Ja sinä voit olla mukana tekemässä sen todeksi.

Lopuksi: 545 euroa vai nuhjuinen lantti seuraavaksi 20 vuodeksi säästöön syntyvälle lapsellesi? Niin. Älkää hyvät ihmiset myykö niitä kultakoruja, jos tarvitsette rahaa tai käytännöllisyyttä tallettakaa ne Voima Account tilille ja ottakaa tarvittaessa eurolainaa sitä vastaan.⁹ Ja sijoittajat – älkää harmitelko, että ”ei tullut ostettua, kun gramma oli 50 euroa ja nyt se on 94 euroa” Kuten kirjoitin jo ensimmäisessä kirjeessä: tämä ei ole poikkeama. Tämä on nykyisen rahatalouden rakenteellinen asia.

Joka tapauksessa – avaamalla Voima Accountin ei tarvitse enää pyöritellä kolikoita tai seteleitä. Sitä voi aivan hyvin näppäillä puhelimelta. Tämä Rahapajan lyömä lantti on minun kohdallani jo muuttunut palaksi historiaa. Voi vain arvailla, mitä kaikkea sillä on ennen minua hankittu – ja millaisen kierroksen se on ehtinyt tehdä. Voima Accountille kullan tallettaminen on edullista, mutta se ei maksa keräilyarvoa. Eikä tuota tohtisi sulattaakaan. Taidan siis pitää lanttini – vaikka siellä kipossa tai taskun pohjalla.

-Marko Viinikka
Perustaja, Toimitusjohtaja
Voima Gold Oy

¹ Kun perustin Voima Goldin, yksi ensimmäisistä tapaamisistani oli Suomen Rahapajan kanssa. Ehdotin, että he voisivat toimittaa meille kultaa ja valmistaa siitä Voiman omia tuotteita. Kiinnostusta ei ollut. Tämän jälkeen yli 200 miljoonan euron liikevaihto on ohjautunut muualle – pääasiassa Sveitsiin ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Olimme mukana myös Rahapajan myynti-prosessissa, kun yhtiölle etsittiin ostajaa. Tarjosimme symbolisen summan, koska velkaa oli tavattomasti, liiketoiminta oli tappiollista ja kiinteistön arvo mielestämme selkeästi alempi. Tarjousta ei hyväksytty. Myyjä vetosi arvioitsijan raporttiin – saman tyyppisiin, joita myös arvonnousustaan kuuluisat asuntorahastot usein käyttävät arvonnäilyksissään. Toiminta lopetettiin 2024. Vuonna 1860 Suomi sai oman valuutan. Vuonna 2024 sen viimeisetkin rippeet poistuivat. Rahapajan tarina heijastelee koko kansakunnan rahahistoriaa, myös tapa likvidoida ja lopettaa toiminta kertoo paljon nykyisyydestä. Vertailun vuoksi: Royal Mint (UK) ja Austrian Mint ovat lopettaneet valtiollisen nikkelimäärän tuottamisen ja keskittyvät nyt kultaan.

² <https://www.holmasto.fi/en/product/20-markkaa-1879-2/>

³ Suomi liittyi euroon kirjanpidollisesti vuonna 1999 ja poistui käteisestä käytöstä helmikuussa 2002. Koko markkarahakanta konvertoitiin euroiksi kurssilla 5,94573.

⁴ Kaivoin joskus Kansallisarkistosta vanhoja lehtileikkeitä ja muistan tuonkin tarjouksen sieltä. Leikkeet löytyvät yhä jossain mapeissa – mukana oli muitakin hyviä esimerkkejä.

⁵ <https://www.alko.fi/tuotteet/940718/Pol-Roger-Champagne-Brut-R-serve/>

⁶ "I could not live without Champagne. In victory I deserve it. In defeat I need it." Churchillille toimitettiin Pol Rogeria suoraan kotiin, ja talo nimesikin hänen kunniakseen yhden cuvéeensa.

⁷ Esimerkiksi 500 euron seteli poistettiin uusien setelien liikkeeseenlaskusta vuonna 2019. Vaikka se on yhä laillinen maksuväline, sitä ei enää paineta eikä jaeta käyttöön. Virallisena syynä oli "halu torjua harmaata taloutta", mutta samalla setelisarjan suurin yksikkö käytännössä katosi – ilman että tilalle tuli suurempaa.

⁸ Oli haussa LinkedInissä, Duunitorilla ja InHunt käy läpi hakemuksia para-aikaa. Vielä kerkeää: tarja.ilvonen@inhunt.fi.

⁹ Lisätietoja: contact@voimagold.com /+358 (09) 612 1917

Disclaimer: Voima Weeklyt ovat allekirjoittaneen henkilökohtaisia kirjoituksia. Ne eivät välttämättä edusta Voima Gold Oy:n tai minkään muun yhtiön virallista näkemystä eivätkä ole sijoitus- tai arvopaperien ostamista koskevaa neuvontaa.

Kullan arvotaulukko

Valuutta	1vko	1kk	3kk	1v	3v	5v	
EUROOPPA							
 EUR	-0.16%	0.10%	-1.26%	30.37%	71.48%	76.75%	
 GBP	0.19%	1.83%	0.35%	34.66%	75.27%	68.26%	
 CHF	0.03%	-0.39%	-1.97%	26.95%	62.48%	53.90%	
 DKK	-0.14%	0.16%	-1.24%	30.45%	71.95%	77.28%	
 NOK	-0.93%	1.50%	-1.16%	29.56%	102.45%	96.51%	
 SEK	-1.28%	1.20%	0.37%	24.71%	83.90%	91.17%	
 CZK	-0.52%	-0.88%	-2.94%	25.81%	71.38%	64.97%	
 HUF	-0.36%	-0.68%	-3.01%	32.01%	71.24%	103.62%	
 PLN	-0.14%	0.13%	-1.63%	29.03%	54.29%	70.57%	
POHJOIS-AMERIKA							
 USD	1.36%	1.39%	2.13%	41.40%	97.25%	78.30%	
 CAD	0.29%	0.69%	0.37%	39.45%	109.03%	81.01%	
 MXN	0.04%	-1.14%	-2.82%	42.82%	78.72%	48.41%	
LÄHI-ITÄ							
 ILS	0.75%	-0.40%	-5.84%	29.23%	91.40%	74.44%	
 TRY	1.81%	3.52%	7.46%	73.96%	347.82%	952.75%	

AASIA

 CNY	1.01%	1.15%	0.29%	39.36%	109.08%	81.84%
 INR	1.71%	1.74%	3.30%	45.86%	113.67%	105.95%
 JPY	-0.27%	2.43%	4.06%	34.52%	111.28%	145.96%
 HKD	1.38%	1.39%	3.34%	42.19%	97.26%	80.55%
 KRW	-0.03%	2.77%	-2.73%	40.00%	106.03%	103.26%
 MYR	0.62%	0.71%	-1.58%	27.56%	86.67%	76.33%
 SGD	0.55%	1.15%	-0.87%	34.40%	81.64%	64.65%
 THB	0.51%	0.11%	-1.75%	26.50%	73.38%	82.01%
 IDR	1.36%	1.39%	-0.52%	42.95%	115.58%	100.04%
 PHP	0.27%	0.58%	2.98%	36.72%	100.31%	104.76%

AFRIKKA

 ZAR	-0.35%	0.60%	-3.82%	35.70%	106.48%	88.56%
---	--------	-------	--------	--------	---------	--------

ETELÄ-AMERIikka

 BRL	0.29%	2.16%	-0.79%	38.14%	103.37%	88.16%
---	-------	-------	--------	--------	---------	--------

OSEANIA

 AUD	-1.01%	-0.25%	-1.25%	40.67%	107.32%	91.44%
 NZD	-0.98%	1.05%	0.62%	38.57%	104.18%	95.76%

Helsingin toimisto

Bulevardi 5
00120 Helsinki

Ota yhteyttä

+358 (0)9 612 1917
arkisin, 09:00–16:00
contact@voimagold.com

